

BEŞ ADIMDA GÜÇLÜ SENDİKA

Koray Çalışkan

koray.caliskan@boun.edu.tr

BirGün'ün "Sol Tartışıyor" adlı yazı dizisinde sıklıkla dile getirilen bir sorun var. Ahmet Çakmak geçen hafta güzel yazdı. "Emek eksenli politikalar şart" demekle olmuyor. "Nasıl?" sorusunu yanıtlamak gerekiyor. Gördüğüm kadarıyla sol bu konuda çok az şey söylüyor.

Zaten tersini iddia etmenin mümkün olmadığı laflarla bir yere varılmaz. Birisi kalkıp "sol için emek eksenli politika şart değil" mi diyor? Bırakalım bu beylik lafları. Nasıl yapacağımızı konuşalım. Emek ekseninden bahsettiğimiz için sendikal örgütlenmeyi düşünmekle işe başlayabiliriz.

NASIL ÖRGÜTLENMELİ?

Öncelikle zaten örgütleniyoruz. Herşey yanlışmış, yepyeni bir örgütlenme modeline gerek varmış gibi bir durum yok. Yüzlerce emekçi sendikacı binlerce işyerinde örgütlenme çalışması yapıyor. Ancak onca iyi niyete ve çabaya rağmen sonuç alamıyoruz. 2006'da bir kıpırdanma yaşandı, ama genel olarak baktığımızda başarılı değiliz. Basit ama atılması zor beş adımla bunu kötü durumu tersine çevirmek mümkün:

BİR: PROFESYONEL ÖRGÜT

Profesyonel olmalıyız. Profesyonellikten kastım, örgütlenmenin pragmatik evreninde atılacak adımları hesaplamak ve değişen koşullara uygun stratejiler belirlemektir. Bunun için başarı kriterleri belli, iş odaklı çalışma yapmak gerekiyor. Kısa dönemli amaç belli: Sendikanın güçlenmesi. Bunun için onbinlerce yeni üye kaydı yapılması gerekiyor. Amaç sendikayı kullanarak başka kurumları güçlendirmek değil.

Kişisel husumet ve örgütsel dedikoduları-çekişmeleri en azından bir süre için bir yana bırakma olgunluğunu göstermeliyiz. Hangi partiye üye olursak olalım, birbirimize MHP ve AKP'nin karşısına geçip bakmalıyız. Biz solcuyuz, aramızdaki farklar küçük, aynı yerde duralım. Ama prensiplerimizi tartışarak değil, retorikle kelimelere taklalar attırarak değil. İş yaparak örgütlenmeliyiz. Biraz yol alsak, mikro solculuklarımızın minik farkları bize komik gelecek.

İKİ: SENDİKADA PARTİ SİYASETİNE SON

Bunu yapmak çok zor. Çünkü işçiler ve emekçiler gözünde sosyalist partiler bir hiç. Bu boşluğu sendikalar içinde hegemonya kurarak güya dolduruyoruz. Sonuç ne oluyor? Sendikaları hantallaştırıyoruz, yavaşlatıyoruz. Emekçilerin sermayedarlarla mücadele ederken kullandığı silah olan sendikayı, solun kendi içindeki mücadelenin silahı olarak kullanıyoruz.

Bunu değiştirmeli ve kurumsal bir netleşmeye gitmeliyiz. Sendika yöneticilerinin, temsilcilerinin ve örgütlenme sorumlularının, siyasi partilerle organik bağlarını tümüyle kesmesi gerekiyor. Sendikacıların çok zamanı varsa onu da yapsınlar, ama öncelik

sendikacılık olmalı. Hangi şapkayı taşıdığımızı karar verelim. Emekçiler sendikacılara oy vermedikleri partilerin propagandasını yapsınlar diye aidat ödemiyorlar. Bunu farketmezsek, beş sene içinde sendikalarımız da partilerimiz gibi olacak. Emekçilerin yalnızca %1'inin üye olduğu sendikalar mı istiyoruz gerçekten? Bu kabusa hazır mıyız?

ÜÇ: TEMSİLCİLİKLERE GÜÇ

Sendikaların gücünü yaratan temsilcilikler sendikaların en güçsüz organları. Eğitim-Sen'in üniversite temsilcilikleri için tahsis edilmiş bir bütçesi bile yok. Aidatların yarısı şubeye, yarısı da genel merkeze gidiyor. Örgütlenme için etkinlik planlarken temsilciliklerin önlerini görmeleri gerekiyor.

Sendikaların örgütlenme yapısı, genel merkezlerin hakiki temsilciliklerde örgütçülük yapıldığını unutmamasına neden oluyor. Arada sırada gönderilen ve emekçilerin açıp bakmadığı, hatta yer yer ne olduğunu bile bilmediği e-postaların konu satırında sırttan, "Meydanlara çıkıyoruz! İktidar halka!" falan gibi boş sloganlarla bir yere varamıyoruz.

Ben bu sloganları örgütlemeye çalıştığımız sekreterlere gösterdiğimde, aydan gelmişim gibi bakıyorlar yüzüme. Temsilciliklerde başka bir dünya var.

DÖRT: SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ

Sendika içi demokrasiyi güçlendirmeliyiz. İdeolojik motivasyonlarla oluşturulan çarşaf liste siyasetini tekrar düşünmemiz gerekiyor. Temsilcilerin ve yönetime katılan üyelerin örgütlenme siyaseti ve sendikacılığın farklı duruşlarını temsil etmeleri gerekiyor, farklı siyasetlerin sendika-içi izdüşümlerini değil. Zira kendi sendikası içinde sesi kısıldığına inanan emekçi, kim bilir dışarıda nasıl hisseder.

BEŞ: YERELE ÖZEL ÖRGÜTLENME PLANI

İşyerine ve emekçiye özel örgütlenme projeleri üzerinden yeni bir atılım sağlamalıyız. Beş adımın en önemlisi bu. Önümüzdeki haftalarda bu adımların nasıl atılabileceğini örneklerle anlatmaya çalışacağım.